

DE BELGISCHE KRISER.

Etter de dramatiske hendelsene i Belgia i november og begynnelsen av desember har situasjon stabilisert seg noe, men den politiske krise er fremdeles uløst, og regjeringen Pierlot-representanter er enn på nytt et provisorium. Imidlertid kan den tyske kontreroffensiven mot Liège akkurat da partifielden nærmet seg kulminasjonspunktet og tvang begge parter til å dempe tonen. I den siste tid har det stadig gått rykter om at Pierlot skulle gå av og at en ny regjering med regentens samtykke allerede var dannet, men det ser ut til at ryktene er forhastet. Sosialistene har ikke villet sprengte sølingsregjeringen, selv om de offentlig har erklært at de ikke fullt ut billiger Pierlots politikk. De venter med andre ord på et anlegg for en bedre løsning skal by seg. Det ser ut som om de er villige til å overta ledelsen av et venstreministerium som foruten sosialistene skulle omfatte kommunistene, de liberale og motstandsgruppene, men de frykter for at hvis en slik regjering ble dannet for tidlig, ville den møte satostasje fra høyregruppene og uoverstigelige ønsker. De Pierlot tilbød sosialistene de seter i regjeringen som ble ledige da kommunistene og motstandsgruppene gikk ut av den, fikk han blankt avslå.

Pallemikken i pressen fortsetter stadig, og i sentrum for debatten står for øyeblikket finansminister Gutt og hans drastiske valuta- og pengereformer, som møter forbitret motstand fra så å si samtlige langvarige grupper. Den første reformen gikk ut på å stampole de gamle sedlene og la en betydelig mengde banktilgjeldshavender fryse inn, men det ser foreløpig ut som om reformen ikke har hatt den ønskede virkning. Seddelkursloppet er fremdeles stort og inflasjonsfaren ikke avverget. Gutt har nå lagt frem en ny reform som sikter på praktisk talt å innføre alle formuer som er ervervet under krigen, idet han mener at alle verdier som er ervervet under okkupasjonen bør tilfalle staten. I praksis betyr dette at av det som etter 1940 er tjent over et maksimumbeløp på 50.000 francs., tilfaller det aller meste staten. Mellom 100.000 - 500.000 francs anvendes en skala fra 70 % og oppover, alt over 500.000 francs. tilfaller staten. Førkrigsformuer angripes ikke. - På lønnsverdivert og liberalt hold innvendes at man burde skjåne mellom "lovlig" inntekt og inntekt som skrives seg fra samarbeid med tyskerne. Videre fremheves det at pengeverdien er sunket i den grad at en person som før krigen hadde en formue på f.eks. 50.000 francs., må burde ha rett til det tre- eller firefoldede beløp. Men finansministeren vil stanse inflasjon ved å redusere pengeutslippet, og erklærer at det må være et lite offer for landets befrielse å gi avkall på inntekter som er ervervet under så abnorme forhold. - Gutt's kapitalkonfiskering og et nytt forslag til sosialforsikring skal opp for kamrene i løpet av januar, og det kommer da til å bli utkjemnet en hård strid. Konflikten forvandles mer eller mindre til en klassekonflikt i et land hvor størstedelen av forbruks- og industriverdenen har beriket seg på okkupasjonen mens statens finanser er ruinert.

Som man kunne vente har de indre motsetninger forplantet seg videre til utenrikspolitikken. Den fransk-russiske overenskomsten har fungert som "vannskiller". På høyre-hold er den møtt med surside minor, idet man der mener at en belgisk-britisk allianse må danne grunnstenen i den fremtidige utenrikspolitik; de venstreorienterte har derimot hilst den med tilfredsstillelse og forstiller seg for fremtiden enten et mer alminnelig fransk-britisk-belgisk-russisk samarbeid eller tilslutning til en fransk-russisk allianse. - Den gruske tragedien kan selvfølgelig ikke bedømmes rettfærdig fra Belgia, men det virker som om den har bidratt til å forvirre partiene og i all fall ikke har ført løsningen av krisen nærmere.

UKEOVERSIKT.

Den framrykning russene har gjennomført på den polske front i løpet av den siste uken, er så imponerende at man uvillkårlig må søke etter ganske spesielle grunner for den. Med utgangspunkt i Churchills ord om Stalin foretok den, at han passet klokken og heller var for tidlig enn for sent ute med den avtalte vinteroffensiv, lanserte dr. Arne Ordning i sin siste kronikk den hypotese at tyskerne alt før angrepet satte inn, hadde innledet en omfattende retrøttbevegelse i øst; dette kunne så russerne ha oppdaget og i virksatte sin offensiv for å hindre en prøvet tysk repliering.

Dette er naturligvis bare et tankeeksperiment og det kan under ingen omstendigheter tenkes at tyskerne frivillig har trukket seg tilbake så langt som dit hvor fronten nå går, omtrent fra Danzig-området over Gumburg og Posen til traktens umiddelbart øst for Breslau og industriområdet i Gyr-Schlesia. Dermed er nemlig alt for viktige tyske posisjoner oppgitt og brakt i fare. Men det er naturligvis mulig at de tyske armene er overrasket nettopp i det øyeblikk de de var i ferd med å falle tilbake på en linje noe øst for den opprinnelige, og at det voldsomme russiske støt har kastet dem overende på et tidspunkt da hele fronten på forhånd mer eller mindre var i bevegelse og det ikke forelå forutsetninger for opprettelse av et fast forsvar.

Hvordan det nå enn måtte ha seg med dette, har den russiske offensiv-løslig gått fram som en lavine over hele østfrontens bredde fra Karpatene til Østerrønnen. Det er en av krigens store avgjørende snire. På sentralavsnittet har russerne nå nesten trengt fram til den gamle tyske grense, og på fløyene har det utviklet seg meget alvorlige omfatningstrusler mot Schlesia og Øst-Preussen. Det tidspunkt må derfor snart komme da tyskerne må sette inn motaksjoner for alvor; de er nemlig ennå ikke på noen måte slått ut i øst, dertil er de tapstall som er meldt alt for små. Men de kamper som de vil utfølge seg, kan bli krigsavgjørende.

I vest er tyskerne nå praktisk talt kastet ut av sitt framspring i Ardennene, og det man nå må avvente med spenning er hvor snart de allierte igjen kan sette inn sin vinteroffensiv slik at den blir synkronisert med det enorme russiske trykk fra øst. Det er mulig at den vellykte offensiv de britiske styrker har satt i gang i avsnittet nord for Aachen er den første foretøp. På sønnavnittet kjempes det med vekslende hell, men bevegelsens her er ikke store.

I det fjerne Østen har amerikanerne fortsatt god framgang på Luzon i retning av Manila, men den viktigste begivenhet har i den foreløpige uke er gjenåpningen av Burma-veien. Det har kostet nesten tre års søie kamper i Burmas usunne jungler, men denne landverts forbindelse med China er en helt nødvendig forutsetning for å styrke den kinesiske slagkraft og bygge opp også landstridskrefter som kan ta det opp med de japanske hovedstyrker på det asiatiske kontinent.

RETTFERDIGHETEN SKJER FYLDEST.

Fra "Danskeren", tidsskrift for danske i Sverige, henter vi følgende beretning om en angivers endelig.

Etter tre døgns uavlutt forhør brøt angiveren Jens Olsen gråtende sammen og innrømmet alt hans anklagere hadde beskyldt ham for. Han hadde da nervevekkelse over hele kroppen. Juryen, som besto av 6 patrioter, hadde skiftevis forhørt ham. Han hadde hele tiden nektet alt totalt. Ingen fore for tortur ble anvendt, hvilket organisasjonen strengt forbyr, men saken hastet, flere komrater var i fare takket være Jens Olsens angiveri, og

prosedyren måtte framlynde. Den siste natt var det som det ser ut som om materialet at det synes utelukket at Olsen skulle nekte lenger. Han var sagnfærdig i trohet og patriotenes norver var også herdt spent ved tanken på de kamrater som var i fang. Indisidene ble skyllet over angiveren. Plutselig kl. 5 reiste han seg og kastet seg hysterisk om halsen på sabotøren som forhørte ham, og framstøttet hele bekjennelsen, hvordan han hadde angitt og sendt en patriot i Gestapos klør for rikelig belønning. Denne patriot var martret ihjel av Gestapo. Da liket ble avtvunget tyskerne ved hjelp av pistoler, fant hans venner bare en torso, mishandlet og forvridt. Juryen dømte etter en ganske kort votering Jens Olsen til øyeblikkelig henrettelse og etter en biltur på et par timer til ekssekusjonsstedet, gjorde tre pistolskudd ende på en færlig angivers skjendelsgjerninger.

PRESSEKLIPP.

Kampene om elefantene har nå i tre år pågått i Burma, og har vært en viktig del av krigen der nede. Da japanerne trengte inn i Burma, tok de mesteparten av Burmas elefanter, bare 50 ble smuglet over elva Chindwin under rettetten. Da de gikk inn i Manipur valgte japanerne ut 350 av Burmas beste dyrfly og brukte dem til å føre fram forsyninger til fortroppene. Over 50 ble drept av RAF-bomber. Små grupper britiske offiserer, som arbeidet langt fram frontlinjen, begynte en stor elefantjakt og vant tilbake 70 dyr. De innføyte begynte så smått å desertere og minst 100 til kom seg unna japanerne som ikke var i stand til å møstre dem og fler og fler går stadig samme vei. Det synes som om kampen om Burmas elefanter snart er definitivt vunnet av engelskonnene. -

Ven rapens store gods i nærheten av Wallerfangen på vestre side av Saar mellom Saarlautern og Dillingen har nå fått besøk av amerikanske soldater, bl.a. minesøkere. Apparatene deres gjorde veldig utslag og ved undersøkelse fant man et igjennmuret rom med mengder av gull-, sølv- og kunstgjenstander. -

Transportfly fra USA flyr daglig med forsyninger til den sultende hollandske befolkning. 2 fly pr. dag trekker 5 tonn matvarer, først og fremst ister og smult. -

De fleste telegrammer som Laval sendte gjennom telegrafsentralen ved Rue de Grenelle i Paris, kom like etter til London, etter som en mengde av telegrafistene samarbeidet med patriotene i Paris og sendte kopi til London. -

En "svartebok" er utarbeidet av den franske justisministeren om de forbrytelser som er begått av tyskerne i Frankrike de siste 6 måneder før landet ble befrikket. Det skal være den mest makabre redselsskildring. -

En masseevakuering er begynt fra Tokio. Inntil videre har 20.000 personer fått ordre om å forlate hovedstaden, og forberedelser for en mer omfattende evakuering er gjort. De som hittil er evakuert er eldre folk og barn, samt gravide kvinner. -

Flygende bomber blir nå uteksperimentert i USA melder Washington. De er ennå ikke satt inn mot Tyskland eller Japan, men tusenvis av slike bomber er bestilt, og kommer til å bli anvendt mot fienden. -

I USA holder man for marinens regning på å bygge reaksjonstronede jagerfly med en maksimumshastighet på 1.220 km i timen. Videre kommer flyene til å bli utstyrt med radiostyring. Man har dessuten konstruert robotfly som kommer til å få meget å si for framtidens flyvirkosmhet. - Sjefen for det Aeronautiske Byrå, konteradmiral Dewit Ramsey understreker at flyene i løpet av de siste 4 år har øket hastigheten med ca. 160 km i timen, og man kan snart vente seg at flyene kommer til å nå opp i samme hastighet som lyden. - Marinen eksperimenterer for tiden med amfiblogliefly, og helikoptre som målfly ved luftvernets øvelsesskytninger. Disse flyene kontrolleres fra moderfly og Ramsey uttaler at radiostyringen i nærmeste framtid kommer til å åpne et helt nytt felt for marineflyet. - Glenn Martin, direktøren for den berømte flyfabrikken som bærer hans navn, har uttalt at trafikflyet om ikke lang tid vil komme opp i en hastighet av 800 km i timen. -

Hundrevis av engelske fallskjermesoldater er blitt sluppet ned over Danmark i de siste ukene. Tyskerne er over alt på jakt etter dem, men uten resultat på grunn av befolkningens lojalitet. -

Ukebladet Times pløier ved slutten av året å utpøke "årets mann", og valget har denne gang falt på Dwight Eisenhower. Invasjonen ble planlagt av 100 hjerner, men ansvaret hvilte på denne ene mannen, sier bladet.

NYHETENE TORSDAG.

Østfronten. Marskalk Konjovs offensiv inn i Slesia fortsetter med samme hurtighet. Den røde hær sloss i utkanten av Breslau og har omgitt byen i N. og S. Det viktige industrientrum Oppeln, SØ for Breslau ved Oder er inntatt, og all trafikk på Oder er stanset. Onsdag ble det meldt at russerne hadde nådd Oder på en 60 km bred front, men en tysk melding om at russerne har opprettet et bruhode over Oder er ennå ikke bekreftet. N for Breslau har Konjev inntatt Mergaret og Trachenberg, og lenger N, ved den tysk-polske grense, den polske by Rawitsch. - Det tyske telegrafbyrå Transocean uttalte tirsdag at Guderian ville sette alle styrker inn SØ for Oppeln for å stanse russerne der. - En dagsordre fra Stalin meldte torsdag at industribyen Gleiwitz, SØ for Oppeln, og Tsjernov i Polen var inntatt. Det er tydelig at marskalk Konjovs kraftige og hurtige framstøt har overrasket tyskerne. Først nå fører tyskerne fram reserver, men Konjovs framrykning viser ingen tendens til å slappe av. S for marskalk Konjev har marskalk Malinovski inn-

ledet en ny offensiv i Østre Tsjekkoslovakia, og har brutt 20 km inn i fiendens linjer på en 40 km bred front. I Midt-Polen har Konjovs høyre fløy inntatt Kalisch V for Lodz. Lenger N har marskalk Sjukovs tropper omgitt Posen. Sjukov har i det siste døgnet utbygget sine stillinger, og har nå ført infanteriet fram til panserspissene. Han står klar for det avgjørende angrep mot Posen. SV for Bromberg meldes det om fortsatt framgang. Marskalk Rokosovski som er i ferd med å avslutte innringningen av Øst-Preussen, rykker nå sønnen om Elbing. I den østlige del av Øst-Preussen styrer marskalk Tsjernjakovskis tropper de første festningslinjer rundt Königsberg etter å ha knust 14 motangrep. - Det meldes at Berlin er øverfylt med flytringer. Til Stockholm er det meldt at man merker særlig engstelse i Berlin fordi Øst-Preussen og Warthogau var evakueringssentra for Berlin. Tysk kringkastning bad tirsdag foreldre som hadde sine barn i disse strøk om ikke å komme med forespørsler.

Vestfronten. 2. britiske arme vest for Roer har drevet fienden ut av Heinsberg og rykket fram til Weert, 5 km fra Riermond. - Etter inntagelsen av St. Vith fortsetter amerikanerne framrykningen, og forfølger de tyske tropper som trekker seg ut fra Ardennene. På 3. armers front gjenerobret amerikanerne byene Weiss og Mornig. Fullpakkede tog går fra vestfronten tilbake til Tyskland. - I Alsace har tyskerne fornyet angrepen: N for Strassbourg, S for Strassbourg, i Kolmar-avsnittet, rykket 1. franske arme framover. - Allierte fly delte onsdag 13 lokomotiver og skadet 30 andre.

Italia. Frontenes dærlig vær, og virksoheten innskrenker seg til patroljevirkosmhet. Østen. På Luzon trekker amerikanerne seg sønnen om Clark Field, den største flyplass på Filippinene. I løpet av 14 dager har japanerne tapet 14.000 mann og amerikanerne 3.000. Flygende festninger av nyeste type har bombet mål i Japan og fly fra hangarskip har angrepet Formosa og Pescadros. - I Burma har briterne gjort en ny landgang på kysten ved Akyab. Det er den fjerde i løpet av 3 uker.

Amerika. Det meldes at et amerikansk transportskip med 2.000 soldater ombord nylig ble senket i europeisk farvann. 243 druknet og 517 sås. Norge. Svensk presse hevder at nye forsendelser av tvangs-evakuerte fra Norge kommer til Trondheim. Onsdag kom 500 evakuerte til byen. I Trondheim er det mangel på mat. 20.000 evakuerte har passert byen. - Søndag hørte man en veldig eksplosjon fra Øya. Vealstutenier Horten. Tyskerne hadde lager av miner og torpeder der, sannsynligvis det største i Norge. Alt ble fullstendig ødelagt, men det ble ikke gjort skade på norsk eiendom. For tre uker siden la tyskerne sperresone rundt Øya da de fryktet sabotasje.

Frankrike. De Gaulle uttaler at Frankrike vil insistere på en permanent besettelse av landstrekningen til Rhinens vestre bredd. Denne besettelse er nødvendig av hensyn til Frankrikes sikkerhet. Han framhever at det ikke er hans mening å utelukke andre nasjoners tropper fra å delta i besettelsen.

Danmark. Dansk pressetjeneste melder at de tyske myndigheter krever at det fra Danmark skal leveres 50 - 60.000 tonn kull.

London. Den engelske arbeidsminister Ernest Bevin uttaler at i de fem år krigen har vært er det foretatt mere sosiallovgivning enn under noen tilsvarende periode i fredstid. - En delegasjon fra de russiske fagforerlinger er reist til Storbritannia for å delta i en internasjonal kongress.